

ВПЛИВ ІНТЕРНЕТУ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ-ДОШКІЛЬНИКА

Л.А.Терещенко,

кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник.

Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Київ.

Сьогодні інтернет-технології стали невід'ємною частиною нашого життя і життя наших дітей. Комп'ютер розкриває нові можливості для спілкування, освіти, праці, відпочинку і творчого самовираження особистості.

Комп'ютер наприкінці ХХ ст. – на початку ХХІ ст. став для дітей найулюбленішою іграшкою, порадиником, навіть другом. Комп'ютерні й телевізійні ігри захоплюють увагу дітей, приваблюють їх динамічними сюжетами, дають змогу переживати гострі відчуття. Реалії сьогодення показують, що дедалі більше дітей просиджують за комп'ютерним та телевізійним екранами, які позитивно чи негативно впливають на їх свідомість, взаєминах з оточуючими, психічне здоров'я.

У сучасних наукових джерелах широко висвітлюються переваги поширення телевізійних і комп'ютерних технологій – віртуальна освіта, мобільні телефони-радіоприймачі, Інтернет-аукціони тощо. Також, пізнання інформаційного світу дозволяє дитини розширити коло її інтересів, сприяє додатковій освіті, спонукає до кмітливості, привчає до самостійного розв'язання задач тощо.

На противагу так само широко обговорюються й негативні наслідки розвитку Мережі Інтернет: страхи перед інформаційною війною, втрата державного суверенітету, засилля порнографії, злочинів, насилля тощо;

Навчальні, розвиваючі інтенет-ресурси орієнтовані на дітей будь-якого віку. За їх допомогою діти в цікавій ігровій формі засвоюють основи письма і лічби, вчать малювати та моделювати, привчаються до

самостійної роботи і складають уявлення про навколишній світ. Розв'язання цікавих задач формує у дошкільника навички навчальної діяльності

Навіщо дітям інтернет?

- спілкування;
- утамування інформаційного голоду;
- самовираження;
- анонімність і віртуальна свобода;
- відчуття спільності та приналежності до групи.

У дошкільному віці найважливішою потребою дитини є *спілкування*, завдяки якому вона засвоює соціальний досвід (досвід співпраці, взаєморозуміння, формує повагу до інших людей) і формується як особистість.

Аналізуючи негативні та позитивні моменти спілкування дошкільнят із комп'ютером, дослідники визнають таке:

Позитивне – дитина набуває знань, вчиться використовувати техніку для пізнання навколишнього світу, у неї розвиваються психічні процеси (пам'ять, увага, мислення).

Негативне – комп'ютер загалом негативно впливає на здоров'я дітей, у них може виникнути комп'ютерна залежність (Поддьяков О.М., 2001) [1].

Відомий психолог Кімберлі Янг у 2001 році заявила, що діти дошкільного віку особливо підпадають під вплив Інтернет-залежності, і особливо насторожує те, що кількість користувачів цього віку невпинно зростає. З огляду на це, вона виділила такі психологічні закономірності та особливості формування дитячої свідомості:

- ейфорія (піднесений стан) від перебування в Інтернеті;
- відмова від харчування та сну заради розваг в Інтернеті;
- багатогодинне просиджування в Інтернеті;
- погіршення пам'яті та уваги;
- нехтування інтересів рідних, близьких та друзів заради перебування в Інтернеті;

- роздратованість із приводу того, що хтось або щось не дає змоги користуватись Інтернетом [2].

Слід констатувати, що в дітей, які проводять багато часу за комп'ютером, погіршується короткочасна пам'ять і порушується концентрація уваги. Мережа Інтернет несе в собі негативну якість, як здібність викликати у користувача комп'ютерну залежність. Досліджуючи вплив комп'ютерних технологій на свідомість дітей дошкільного віку, дає нам можливість виділити такі причини Інтернет-залежності:

- емоційна виснаженість і «недолюбленість» дитини;
- несформованість у дитини інтелектуальних умінь, подолання труднощів, реалізації плану та ідей;
- відсутність підтримки вихователів, практика інсайту;
- пасивне сприйняття інформації за допомогою нових інформаційних технологій;
- спотворення моральних норм та цінностей у процесі пошуку легкого задоволення;
- порушення психічних процесів [2].

Діти дедалі більше залежать від комп'ютерів, проводять усе більше часу перед монітором. Перед педагогами, психологами, медичними працівниками постає проблема, негативного впливу комп'ютера на психічний та фізичний стан дітей. Під час тривалого перебування за комп'ютером, діти дошкільного віку піддаються таким головним факторам ризику, як:

- втома очей від мерехтіння зображення на екрані;
- тривала статична робоча поза користувача;
- психологічна втома від невідповідного оформлення та освітлення приміщення;
- термін перебування користувача за комп'ютером;
- втома через неправильне ергономічне оформлення та психологічний вміст програмного забезпечення;

- стреси, що виникають через застосування комп'ютерів.

Отже, засоби масової інформації, зокрема (телебачення та комп'ютерні технології) є потужним інструментом впливу на свідомість психічне здоров'я дітей дошкільного віку. Тому необхідно створити нову культуру життя з засобами масової інформації (телебачення та комп'ютерними технологіями), навчитись користуватися ними, не втрачаючи здатності критично мислити, відчувати, спілкуватися.

Література

1. Діти і соціум: Особливості соціалізації дітей дошкільного та молодшого шкільного віку: Монографія /А.М. Богуш, Л.О. Варяниця, Н.В. Гавриш і ін. заг. ред. Н.В. Гавриш. – Луганськ: Альма-матер, 2006. – 368 с.
2. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю. Інформаційно – телекомунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях: навч. посібник для студентів педагогічних ВНЗ і слухачів інститутів післядипломної освіти – К.: «Освіта України». – 2006. – 390 с.